

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยปัจจุบันมีความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงการพัฒนา ระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารอย่างไร้พรมแดนทำให้คนไทยสามารถรับรู้ข้อมูล ข่าวสารได้จากสื่อต่างๆไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ วีดิโอ วีซีดี อินเทอร์เน็ต อย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมให้เป็นไป อย่างรวดเร็ว รวมถึงส่งผลให้ประชาชนและเยาวชนไทยเกิดการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ศิลปวัฒนธรรม รูปแบบการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงจากในสังคมไทยสู่สังคมโลก และถือเป็นตัวแบบในการดำเนินชีวิตของคน ทำให้การดำเนินชีวิตของคนไทยเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมามากมาย เช่น ภาวะแวดล้อมเป็นพิษ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาโสเภณี ปัญหาอุบัติเหตุ ปัญหาโรคจิต ปัญหาศีลธรรมเสื่อม โทรม เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้ ร้อยละ ๒๐.๗ ที่เกิดจากเยาวชน (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓) ซึ่งมาจากสาเหตุที่ผู้ใหญ่ไม่มีเวลาในการกำกับการดูแลบุตร ทำให้เด็ก ขาดความรู้ความเข้าใจในวิถีการดำเนินชีวิตในทางที่ถูกที่ควร (กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ภาคเหนือ, ๒๕๓๔ : ๑) เพราะเยาวชนตกอยู่ในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ยั่วให้กระทำ ความผิดได้ทุกโอกาส การที่ไม่มีต้นแบบที่ดีและการเสนอต้นแบบที่ไม่เหมาะสมยิ่งทำให้ เยาวชนเกิดการผลักดันทางจิตให้มีการกระทำที่เลวทรามได้ง่าย (พิมพ์พรรณ ทองกลิ่น, ๒๕๔๑: ๔๖) ถ้าปล่อยทิ้งไว้จะกลายเป็นบุคคลที่ไม่มี ความเจริญทางด้านจิตใจจะทำให้สังคม วุ่นวายไม่มีความสุขและเป็นผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ จากสภาพที่น่าเป็นห่วงจึงควร ได้รับการปรับปรุงแก้ไขและมีการพัฒนาทางด้านจิตใจ โดยการปลูกฝังคุณธรรมให้แก่คนสังคม โดยเฉพาะเยาวชนในวัยเรียนที่จะเจริญเติบโตออกไปเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

จากแนวคิดที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการพัฒนาการศึกษาเป็นเงื่อนไขสำคัญของการพัฒนาประเทศโดยยึดคุณธรรมนำความรู้สร้างคนตระหนักรู้ในคุณค่าของปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็น พื้นฐาน 8 ประการ ประกอบด้วย ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนมีความรู้ความสามารถตลอดจน มีศีลธรรม

และจริยธรรมที่ดีงาม เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาไปอยู่ร่วมกันในสังคมก็จะสามารถปรับตัวได้ดี ไปอยู่ที่ใดก็ไม่ก่อความวุ่นวายในสังคม

ด้วยเหตุนี้มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่จึงเปิดรับนักศึกษาประเภทคัดเลือกโควตา ภายใต้โครงการผู้มีคุณธรรม นำความรู้ ประพฤติดี มีที่เรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๒ และปีการศึกษา ๒๕๕๓ โดยนักศึกษาต้องมีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป และมีคุณสมบัติในด้านคุณธรรม ด้านผู้นำ อีกทั้งจะต้องมีทักษะชีวิตที่พอเพียง เพื่อเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี ๔ ปี และปริญญาตรี ๕ ปี จำนวนทั้งสิ้น ๖๕ คน

ดังนั้นเพื่อตรวจสอบพฤติกรรมการเชิงคุณธรรมของนักศึกษาประเภทคัดเลือก(โควตา) ภายใต้โครงการผู้มีคุณธรรม นำความรู้ ประพฤติดี มีที่เรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๒ และปีการศึกษา ๒๕๕๓ หลังผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวัดพฤติกรรมการเชิงคุณธรรมของนักศึกษาประเภทคัดเลือกโควตาตามโครงการ “ผู้มีคุณธรรมนำความรู้ ประพฤติดี มีที่เรียน” หลังผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการรับสมัครนักศึกษาประเภทคัดเลือกโควตา ภายใต้โครงการผู้มีคุณธรรม นำความรู้ ประพฤติดี มีที่เรียนในครั้งต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเชิงคุณธรรมของนักศึกษาประเภทคัดเลือกโควตาตามโครงการ “ผู้มีคุณธรรมนำความรู้ ประพฤติดี มีที่เรียน” ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๒ และปีการศึกษา ๒๕๕๓ หลังผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านเนื้อหา

ศึกษาพฤติกรรมการเชิงคุณธรรมของนักศึกษาประเภทคัดเลือกโควตาตามโครงการ “ผู้มีคุณธรรมนำความรู้ ประพฤติดี มีที่เรียน” ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๒ และปีการศึกษา ๒๕๕๓ ที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกโควตาตามโครงการ “ผู้มีคุณธรรมนำความรู้ ประพฤติดี มีที่เรียน” ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๒ จำนวน ๑๔ คน และประจำปีการศึกษา ๒๕๕๓ จำนวน ๕๑ คน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๖๕ คน

๒. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเชิงลึก ได้แก่ นักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือก
โควตาตามโครงการ “ผู้มีคุณธรรมนำความรู้ ประพฤติดี มีที่เรียน” ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๒
และประจำปีการศึกษา ๒๕๕๓ โดยคัดเลือกตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดจำนวน ๑๕ คน

ด้านเวลา

ระยะเวลาในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๓
ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ รวมระยะเวลา ๔ เดือน

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

๑. คุณธรรม หมายถึง หลักของความดีความงาม ความถูกต้อง ในการแสดงออกทั้ง
กาย วาจาใจ ของแต่ละบุคคล ซึ่งยึดมั่นไว้เป็นหลักประจำใจในการประพฤติปฏิบัติจนเกิดเป็น
นิสัย ซึ่งอาจส่งผลให้การอยู่ร่วมกันในสังคมมีความสุขและจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและ
สังคม

๒. แบบวัดพฤติกรรมเชิงคุณธรรม หมายถึง แบบวัดพฤติกรรมเชิงคุณธรรมที่จะ
สะท้อนถึงระดับคุณธรรมในด้านขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมี
น้ำใจของผู้ที่ถูกประเมินว่าอยู่ใน ๔ ระดับ คือ ทำ/ปฏิบัติเพื่อตนเอง ทำ/ปฏิบัติเพื่อผู้อื่นที่ใกล้ชิด
ทำ/ปฏิบัติตามระเบียบของสังคม ทำ/ปฏิบัติตามอุดมการณ์คำมั่นสัญญา

๓. ขยัน หมายถึง ผู้ที่ตั้งใจทำกิจต่างๆที่สมควรอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง ไม่ทอดยง มีต้อ
ให้ผู้อื่นมาบังคับควบคุมบุคคลเหล่านี้ มีความพยายาม กล้าเผชิญอุปสรรคต่างๆ และใช้
สติปัญญาแก้ปัญหาจนเกิดผลงานสำเร็จตามความมุ่งหมาย

๔. ประหยัด หมายถึง ผู้ที่ดำเนินชีวิตในรูปแบบที่เรียบง่าย ประหยัดได้ถึงฐานะการเงิน
ของตน ถนอมใช้จ่ายตามฐานะที่มี

๕. ซื่อสัตย์ หมายถึง ผู้ที่ประพฤติตรง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจต่อตนเอง มีการ
แสดงออกทั้งทางวาจาและกิริยาที่สอดคล้องกับความคิดความรู้สึกที่ตนเองมี

๖. มีวินัย หมายถึง ผู้ที่จะประพฤติตนโดยยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ
และข้อปฏิบัติ โดยการยึดมั่นนั้นเป็นไปด้วยความยินดี เต็มใจและตั้งใจ

๗. สุภาพ หมายถึง ผู้ที่อ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ ไม่ก้าวร้าว
รุนแรง วางอำนาจข่มผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทาง แต่ในเวลาเดียวกันยังคงมีความมั่นใจใน
ตนเอง เป็นผู้ที่มีการยกย่อง วางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย

๘. สะอาด หมายถึง ผู้ที่รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง ตามสุขลักษณะ เป็นผู้ฝึกฝนจิตไม่ให้ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอ ปราศจากความมัวหมองทั้ง กาย ใจและสภาพแวดล้อม มีความผ่อนคลายเป็นที่เจริญตาทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น

๙. สามัคคี หมายถึง ผู้มีเหตุผล มีใจเปิดกว้าง ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทาง วัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ

๑๐. มีน้ำใจ หมายถึง ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุข ส่วนตน เพื่อทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น เห็นอกเห็นใจและเห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์และผู้ที่มีความ เดือดร้อน มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกายและสติปัญญา ลงมือ ปฏิบัติการ เพื่อบรรเทาปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชน

ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

๑ ข้อมูลที่ได้จากการจัดนำไปใช้ในการวางแผนการรับนักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือก โควตาตามโครงการ “ผู้มีคุณธรรมนำความรู้ ประพฤติดี มีที่เรียน” ประจำปีการศึกษาต่อไป

๒ เป็นแนวทางให้ผู้ที่สนใจ ได้ศึกษาหรือวิจัยเกี่ยวกับการวัดพฤติกรรมเชิงคุณธรรม